

SURSE DE FINANTARE DISPONIBILE

La nivelul administratiilor publice locale, exista o plaja variata de surse de finantare pentru proiectele de investitii de interes local.

Alegerea celei mai optime surse de finantare pentru un proiect de investitii dezvoltat la nivel local, implica o buna cunoastere a legislatiei nationale in vigoare, a legislatiei europene in materie de fonduri, a Programelor Operationale aferente fondurilor UE, precum si a nevoilor curente si viitoare ale comunitatii locale.

Ca urmare, pentru un obiectiv de investitie local, puntem considera una sau mai multe surse de de finantare:

- a) Bugetul local
- b) Bugetul judetului Valcea
- c) Bugetul de stat
- d) Programe guvernamentale
- e) Fonduri Europene Structurale si de Investitii (prin Programe Operationale, PNDR)
- f) Programe de cooperarare teritoriala (EPSON 2013, INTEREG IV C, URBACT II, INTERACT 2007-2013)
- g) Granturi
- h) Institutii financiare interne si international
- IO Alte surse de finantare (ambasade, fundatii, organizatii).

a) Bugetul local

Legea numarul 215/2001 administratiei publice si locale cu toate modificarile si completatile ulterioara este actul normativ prin care este reglementata constituirea bugetului la nivel local, astfel in sectiunea a doua "Atributiile consiliului local", articolul 36, punctual (4), consiliul local "aproba bugetul local, virarile de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare si contul de incheiere a exercitiului bugetar, contractarea si/sau garantarea imprumuturilor, precum si contractarea de datorie publica locala prin emisiuni de titluri de valoare, in numele unitatii administrativ-teritoriale, in conditiile legii".

Potrivit **Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, posibilele venituri la bugetul local, pot fi: "Art. 5. - (1) Veniturile bugetare locale se constituie din:

- a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte varsaminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit;
- b) sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;
- c) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete;

d) donații și sponsorizări.”

Totodata consiliul local are în atribuții aprobarea documentației tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, a strategiei de dezvoltare economico-sociale, de mediu pentru localitate, precum și asigurarea realizării diverselor lucrări și măsuri privind procesul de integrare europeană, mediu și furnizarea diverselor servicii publice.

b) Bugetul județului Valcea

O altă sursă de finanțare la nivel local, este reprezentată de Bugetul Județean, în care pot fi repartizate fonduri, pentru echilibrarea bugetelor locale. Astfel, în conformitate cu articolul 33, alin. 3, din **Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, pot fi repartizate fonduri din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat, și din cota de 22% din impozitul pe venit încasat.

c) Bugetul de stat

Transferurile consolidabile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat.

Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

d) Programe guvernamentale

Principalele programe guvernamentale sunt:

- **Programul National de Dezvoltare Locală, aprobat prin O.U.G. 28/2010;**

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul acestui program trebuie să vizeze unul dintre următoarele domenii specifice:

- a) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- b) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- c) realizare/extindere/reabilitare/modernizare /dotare a unităților de învățământ preuniversitar;
- d) realizare/extindere/reabilitare/modernizare/dotare a unităților sanitare din mediul rural;
- e) reabilitare/modernizare a drumurilor publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;

- f) realizare/modernizare/reabilitare de poduri, podete sau puncte pietonale;
- g) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a unor obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifunctionale, teatre;
- h) realizare/extindere/modernizare de platforme de gunoi;
- i) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a pietelor publice, comerciale, târguri, oboare, după caz;
- j) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a bazelor sportive.

Finanțarea Programului se asigură din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pe subprograme, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

- **Programul privind alimentarea cu apă la sate și locuințe sociale, conform H.G. 687/1997, cu completările și modificările ulterioare;**

Acest program prevede contractarea și garantarea de către Guvern a unor credite pentru realizarea unor proiecte privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, asigurarea cu locuințe sociale, refacerea și dezvoltarea infrastructurii în intravilanul localităților rurale.

- **Programul privind Renasterea Satului Romanesc – 10 case pentru specialiști, conform H.G. 151/2010, cu completările și modificările ulterioare;**

Programul prevede construirea în fiecare comună din România a maximum 10 case prin A.N.L., ce vor fi predate autorităților locale în a căror rază administrativ-teritorială se află acestea. În cazul comunelor în care sunt înregistrate mai multe cereri, prin acest program se pot construi un număr de 15 case. Locuințele vor fi construite cu finanțare de la bugetul de stat, în limita sumelor alocate cu această destinație prin legea bugetului de stat.

Acestea vor fi închiriate către **personalul didactic, medici, asistenți medicali și politiciști** care își desfășoară activitatea în mediul rural, cu vârsta sub 35 de ani.

- **Programul prioritar național pentru proiectarea și construirea de sedii pentru așezăminte culturale, în localitățile unde nu există asemenea instituții, în mediul rural și mic urban, prin Compania Națională de Investiții "C.N.I." - S.A.**

Acest program este instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.143/2007, cu modificările și completările ulterioare

d) Fonduri Europene Structurale și de Investiții (prin Programe Operaționale, PNDR)

Definitivarea noilor Programe Operationale pentru perioada 2014-2020, este conditionata de finalizarea si adoptarea Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2014-2020, astfel Comisia Europeana stabileste urmatoarele orizonturi de timp:

- **adoparea Acordului de Parteneriat pentru perioada 2014-2020**, se va realiza in termen de 4 luni de la transmiterea lui catre Comisia Europeana, cuprinzand observatiile corespunzatoare facute de aceasta. Astfel, Acordului de Parteneriat trebuie adoptat pana cel tarziu la 31 august 2014.
- **adoptarea Programelor Operationale pentru perioada 2014-2020** se va face in termen de 6 luni de la transmiterea lor catre Comisia Europeana, cuprinzand observatiile corespunzatoare facute de aceasta. Ca regula generala, adoptarea noilor Programe Operationale va trebui realizata pana la 31 ianuarie 2015.

Alocările financiare prevazute in Acordul de Parteneriat propus pentru Romania pentru perioada 2014-2020 (versiunea draft din Februarie 2014), sunt evidentiata astfel:

- la nivel de programe (sume brute, inclusiv rezerva de performanta):

Titlul programului:	Fonduri Europene Structurale si de Investitii	Valoare Milioane Euro
Program Operational Infrastructura Mare:	FEDR	2,722
	FC	6,935
Program Operational Capital Uman	FSE	3,666
Initiativa pentru Ocuparea Tinerilor (YEI)		106
Program Operational Capacitate Administrativa	FSE	561
Program Operational Competitivitate	FEDR	1,348
Program Operational Asistenta Tehnica	FEDR	319
Program Operational Regional	FEDR	6,884
Program National de Dezvoltare Rurala (PNDR)	FEADR	8,016
Total		30,557

sărăciei si discriminării		1,119.2	-	1,557.0		
10. Investiții în educație, formare, si formare profesionala pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții	372.3	1,158.1	-	14.4		1,544.9
11. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a partilor interesate și o administrație publică eficientă.	319.1	782.0	-	-		1,101.1
12.Asistenta Tehnica	436.2	48.9	-	178.4		663.5
Total	11,273.1	4,227.0	6,935.0	8,015.7	- 106.0	30,556.8

* Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor

✓ **Programul Operational Infrastructura Mare 2014-2020**

Alocare estimativă POIM 2014-2020: 9657 milioane Euro

Domeniile de interventie acoperit de POIM 2014-2020:

- **Transport** (rutier, feroviar, aerian, naval, maritim, intermodal, siguranță transporturi, vămi);
- **Mediu** (sector apa si apa uzata, managementul deșeurilor, biodiversitate, schimbări climatice, managementul și prevenirea dezastrelor);
- **Energie** (resurse regenerabile, cogenerare, sisteme distribuție).

Astfel, **Programul Operational Infrastructura Mare cuprinde 7 axe prioritare pentru finanțare:**

• **Transport:**

- **Axa prioritara 1: Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României;**
- **Axa prioritara 2: Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T;**
- **Axa prioritara 3: Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul;**

• **Mediu:**

- Axa prioritara 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- Axa prioritara 5: Protejarea si refacerea biodiversitatii, remedierea solurilor contaminate si monitorizarea calitatii aerului;
- Axa prioritara 6: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;

• **Energie curată și Eficiență Energetică:**

- Axa prioritara 7: Energie sigură și curată pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

✓ **Programul Operational Capital Uman 2014-2020**

Alocare estimativă POCU 2014-2020: 3666 milioane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020:

- Axa prioritara 1: Intiativa “Locuri de munca pentru tineri”;

Prioritati de investitii:

- integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusive prin implementarea garanției pentru tineri;

- Axa prioritara 2: Imbunatatirea situatiei tinerilor din categoria NEET;

Prioritati de investitii:

- integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusive prin implementarea garanției pentru tineri;

- Axa prioritara 3: Locuri de munca pentru toti;

Prioritati de investitii:

- acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă;
- activități independente, antreprenariat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;
- adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor;
- modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante.

- Axa prioritata 4: Incluziunea sociala si combaterea saraciei;

Prioritati de investitii:

- integrarea socioeconomic a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă;

- creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusive asistență medicală și servicii sociale de interes general;
- promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale;

- **Axa prioritara 5: Educatie si competente;**

Prioritati de investitii:

- reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul;
- îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea;
- creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă;
- sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională;

- **Axa prioritara 6: Asistenta Tehnica;**

Prioritati de investitii:

- sunt menite să completeze și să sprijine intervențiile aferente tuturor celorlalte priorități de investiții, prin asigurarea unei comunicări adecvate referitoare la tipul și ținta intervențiilor susținute, cât și prin sprijinirea beneficiarilor cu privire la elaborarea și implementarea cu succes a proiectelor.

✓ **Programul Operational Competitivitate 2014-2020**

POC este elaborat pentru a răspunde recomandărilor în ceea ce privește aplicarea măsurilor structurale pentru promovarea creșterii economice și a competitivității.

Alocare estimativă POC 2014-2020: 1348 mililoane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Competitivitate 2014 - 2020:

- **Axa prioritara 1: Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare (CDI) pentru a sprijini competitivitatea economica;**

Prioritati de investitii:

- Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior;

- Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență.

- **Axa prioritara 2: Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă;**

Prioritati de investitii:

- Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, elearning, incluziune digitală, cultură online și e-sănătate;
- Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC;
- Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală;

✓ **Programul Operational Capacitate Administrativa 2014-2020**

PO CA este structurat pe trei axe prioritare și are rolul de a contribui la crearea unei administrații publice moderne capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării, prin intermediul unor servicii publice, investiții și reglementări de calitate, contribuind la atingerea obiectivelor strategiei 2020.

PO CA prevede operațiuni legate de creștere a calității politicilor publice și a strategiilor elaborate la nivelul autorităților și instituțiilor publice, sistematizare și creștere a calității reglementărilor în vederea reducerii birocrăției pentru mediul de afaceri și cetățeni, precum și identificare, dezvoltare și implementare de măsuri pentru îmbunătățirea managementului financiar la nivelul autorităților și instituțiilor publice.

Alocare estimativă PO CA 2014-2020: 561 milioane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Capacitate Administrativa 2014 – 2020:

- **Axa prioritara 1: Guvernare eficienta, predictibila si transparenta;**

Prioritate de investitie:

- Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a bunei guvernante;

- **Axa prioritara 2: Administratie accesibila;**

Prioritate de investitie:

- Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a bunei guvernante;

✓ **Programul Operational Asistenta Tehnica 2014-2020**

PO AT 2014-2020 își propune să vină în întâmpinarea deficiențelor constatate, prin forme de sprijin adecvate, adresate atât beneficiarilor de finanțare din fondurile ESI, în limitele complementarității cu sprijinul de pe axele proprii de asistenta tehnica ale programelor operationale, cât și asupra sistemului de coordonare, gestiune și control al fondurilor ESI, pe latura consolidării capacității administrative și a stabilității și profesionalizării resursei umane din acest sistem.

Alocare estimativă PO AT 2014-2020: 319 mililoane Euro

Axe prioritare și priorități de investiții propuse pentru finanțare în cadrul Programul Operațional Capacitate Administrativa 2014 – 2020:

- **Axa prioritara 1: "Capacitatea beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din fondurile ESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri";**
- **Axa prioritara 2: "Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor ESI";**
- **Axa prioritara 3: "Resursele umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI în România";**

✓ **Programul Operational Regional 2014-2020**

POR 2014 – 2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Alocare estimativă POR 2014-2020: 6884 mililoane Euro

Conform primei **versiuni sinteza a Programului Operational Regional 2014-2020**, sunt stabilite urmatoarele axe prioritare și prioritati:

- **Axa prioriară 1: Îmbunătățirea activităților de transfer tehnologic;**
Prioritate de investiție:

- Promovarea investițiilor de afaceri în inovare și cercetare, dezvoltarea legăturilor și a sinergiilor între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și de educație, în special dezvoltarea produselor și serviciilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 milioane Euro

- **Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;**

Priorități de investiții:

- Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 200 milioane Euro

- Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 500 milioane Euro

- **Axa prioritară 3: Eficiență energetică în clădirile publice (alocare estimative 300 milioane Euro);**

Priorități de investiții:

- Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 300 milioane Euro

- **Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane;**

Priorități de investiții:

- Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile în infrastructura publică, inclusiv clădiri publice, și în sectorul locuințelor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 852.63 milioane Euro

- Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor climatice;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 1658.60 milioane Euro

- Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea măsurilor pentru reducerea zgomotului;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 170.39 milioane Euro

- **Axa prioritară 5: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului;**

Prioritati de investitii:

- Conservarea, protecția, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 316.43 milioane Euro

- **Axa prioritară 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală;**

Prioritati de investitii:

- Stimularea mobilității regionale prin conectarea infrastructurilor rutiere regionale la infrastructura TEN – T;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 1113 milioane Euro

- **Axa prioritară 7: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale;**

Prioritati de investitii:

- Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 400 milioane Euro

- **Axa prioritară 8: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban;**

Prioritati de investitii:

- Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban și rural;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 mililoane Euro**- Axa priorara 9: Îmbunătățirea infrastructurii educationale;***Prioritati de investitii:*

- Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 350 mililoane Euro**- Axa priorara 10: Îmbunătățirea activității cadastrale;****Alocare estimativă POR 2014-2020: 300 mililoane Euro****- Axa priorara 11: Asistență tehnica;****Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 mililoane Euro****✓ Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR) 2014-2020****Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 8016 mililoane Euro**

PNDR 2014-2020 abordează în mod strategic următoarele priorități: schimbarea structurală a sectorului agro-alimentar și competitivitatea, managementul resurselor naturale, dezvoltarea rurală locală echilibrată, în conformitate cu Acordul de Parteneriat. Aceste priorități sunt corelate cu obiectivele strategice definite la nivel național cu Politica Agricolă Comună și cu Strategia Europa 2020.

In Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, sunt prevazute urmatoarele masuri:

I. Măsuri de investiții în sectorul agricol, în întreprinderi rurale și în spațiul rural, si anume:**1) Investiții în active fizice (sectorul agroalimentar)**

- **Submăsura "Modernizare ferme"** – investiții în ferme precum dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1018 mililoane Euro (inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 260 mil. Euro);

Beneficiari:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- grupuri de producători și cooperative, care deservește interesele membrilor;
- institutele și stațiunile de cercetare-dezvoltare.

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, iar valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil a unui proiect nu va depăși:

- 1.000.000 Euro în cazul activității de producție;
- 1.500.000 Euro pentru investițiile care conduc la un lanț scurt de aprovizionare (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului public nerambursabil se va putea majora cu 20%, dar rata maximă a sprijinului public nerambursabil combinat nu poate depăși 90%, în cazul tinerilor, al proiectelor colective/integrate, al operațiunilor sprijinite prin PEI sau în cazul investițiilor legate de operațiunile de agromediu sau agricultură ecologică.

- **Submăsura "Prelucrarea și comercializarea produselor agricole din Anexa I la Tratat"** – investiții în cadrul unităților de procesare, inclusiv tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese, alte tehnologii.

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 469 milioane Euro (inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 40 milioane Euro);

Beneficiari

- întreprinderi;
- grupuri de producători și cooperative;

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, iar valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil a unui proiect nu va depăși:

- 1.000.000 euro/proiect;
- 1.500.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț scurt de aprovizionare locală (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului public nerambursabil se va putea majora cu 20%, dar rata maximă a sprijinului public nerambursabil combinat nu poate depăși 90%, în cazul tinerilor, al proiectelor colective/integrate, al operațiunilor sprijinite prin PEI sau în cazul investițiilor legate de operațiunile de agromediu sau agricultură ecologică.

- **Submăsura "Infrastructura de adaptare a agriculturii și silviculturii"** (drumuri de acces la exploatațile agricole și forestiere, instalații/infrastructură de irigații)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 570 milioane Euro

Beneficiari:

- Agricol: unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora.
- Silvic: proprietari de pădure și/sau asociațiile acestora; unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure; administratorii fondului forestier de stat proprietate publică a statului.
- Irigații: organizații / federații ale proprietarilor/ deținătorilor de terenuri agricole constituite în conformitate cu legislația în vigoare.

Valoarea sprijinului public nerambursabil:

- 1.000.000 Euro/proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune și drumurile agricole de acces;
- 1.500.000 Euro/proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de repompare, precum și drumurilor forestiere;

2) Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

- **Submăsura "Instalare tineri fermieri " sprijin acordat pe baza unui plan de afaceri**

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 400 milioane Euro

Beneficiari:

- tineri fermieri având până la 40 de ani la momentul depunerii solicitării de finanțare (în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013) care dețin în proprietate și/sau folosință o exploatație agricolă având dimensiunea cuprinsă între 15.000-50.000 euro valoare producție standard (propunere) .

Valoarea sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, valoarea maxima fiind de 60.000 Euro. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat pe baza unui plan de afaceri, sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementare obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri, in cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.

- **Submăsura "Sprijin pentru ferme mici " sprijin acordat pe baza unui plan de afaceri**

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 150 milioane Euro

Beneficiari:

- fermieri care dețin în proprietate și/sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de ferma mică conform definiției din fișa măsurii (propunere 8000 -14.999 Euro valoare Producție Standard).

Sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, cu o valoare de 15.000 Euro acordat sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementare obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri, iar în cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional, în raport cu obiectivele realizate.

2.1) Masura "Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor (întreprinderi nonagricole existente și întreprinderile nou-înființate din spațiul rural)"

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 250 milioane Euro

- **Submăsura " Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale":**

- activități productive non-agricole, **servicii și activități meșteșugărești**, în spațiul rural

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 100 milioane Euro

Beneficiari întreprinderi nou înființate:

- fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea, prin înființarea unei noi întreprinderi;
- micro-întreprinderi și întreprinderi mici nou înființate.

Sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, cu o valoarea de până la 70.000 Euro, acordat sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

➤ **Submăsura „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole”:**

- activități productive non-agricole, servicii și activități meșteșugărești, turism rural și producere de biocombustibili din biomasă, în spațiul rural

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 150 milioane Euro

Beneficiari întreprinderi nonagricole existent:

- o micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente, care-și desfășoară activitatea în spațiul rural;
- o fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază prin înființarea sau dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente.

Sprijin public nerambursabil în cuantum de maximum 90%, cu o valoare de până la **200.000 Euro**, conform *”regulei de minimis”*.

3) Grupuri de producatori (masura subprogram pomicol)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 5 milioane Euro

4) Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

- investitii de dezvoltare a infrastructurii locale de drumuri, apă/apă uzată , infrastructura socială și educațională, investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural;

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1100.6 milioane Euro

Beneficiari:

- o comunele și asociațiile acestora;
- o unități de cult (așezăminte monahale).

Sprijin public nerambursabil în cuantum de 100%, care și nu va depăși :

- o 1.000. 000 Euro/ comună , pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri sau apă uzată);
- o 2.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează infrastructura apă și apă uzată;
- o 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/îngrijire;
- o 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (care vizează mai multe comune), fără a depăși valoarea maximă /comună/tip de sprijin;

- 500.000 euro pentru proiecte de protejarea patrimoniului cultural.

II. Măsuri de mediu și climă :

Total alocare estimativă PNDR 2014-2020: 2387 mililoane Euro

5) Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite și perdele forestiere

Alocare estimativă PNDR 2014- 2020: 106 mililoane Euro

6) Agromediu și climă

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 850 mililoane Euro

7) Agricultură ecologică

Alocare estimativă PNDR 2014- 2020: 201 mililoane Euro

8) Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1231 mililoane Euro

III. Măsuri suport :

9. Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 25 mililoane Euro

10. Servicii de consiliere

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 25 mililoane Euro

11. Cooperare (pentru activarea grupurilor operaționale pentru inovare)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 28 mililoane Euro, inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 15 milioane Euro

12. Gestionarea riscurilor (fondul mutual)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 200 mililoane Euro

13. LEADER

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 625 milioane Euro

Beneficiari:

- Grupurile de Acțiune Locală

Propuneri măsuri clasice:

- Tineri fermieri;
- Procesarea produselor agricole;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de activități în domeniul non-agricol pentru micro-întreprinderi, inclusive încurajarea activităților turistice;
- Infrastructură de bază locală (drumuri, apă/apă uzată), inclusiv infrastructură educațională și socială, protejarea patrimoniului cultural;
- Formare profesională;
- Ferma mică.

Propuneri măsuri inovative:

- Eficiență energetică și resurse regenerabile;
- IT&C;
- Patrimoniu material și imaterial;
- Grupuri de producători.

Măsuri în analiză:

- Scheme de calitate;
- Măsură dedicată grupurilor vulnerabile, inclusiv populația romă;
- Piețe pentru produse locale agro-alimentare.

Valoarea sprijinului public nerambursabil

- Alocările financiare pentru strategia de dezvoltare locală se vor stabili proporțional, în funcție de populația și teritoriul acoperit de fiecare GAL-urilor (EUR/loc) și **valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil per proiect din cadrul strategiei este de 200.000 euro.**

14. Asistență tehnică inclusiv Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 178 milioane Euro

IV. Subprogram dedicat sectorului pomicol

Alocare estimativă 320 mil. Euro (cca 4 % din FEADR)

Acesta are în componență următoarele măsuri/sub-măsuri:

1. *Modernizare ferme – alocare estimativă 260 mil. Euro*
2. *Prelucrarea și comercializarea produselor agricole - alocare estimativă 40 mil. Euro*
3. *Cooperare - alocare estimativă 15 mil Euro*
4. *Grupuri de producători - alocare estimativă 5 mil. Euro*

V. Angajamente de plată din exercițiul curent 2007-2013 aflate în derulare :

- bunăstarea animalelor - alocare de cca. **437 mil. euro**
- alte angajamente restante (ferme de semi-subsistență, grupuri de producători, Leader) – cca. **146 mil. euro.**

f) Programe de cooperare teritorială

În perioada 2007-2013, România a fost eligibilă pentru Obiectivele Convergență și Cooperare Teritorială Europeană (CTE) al Politicii de Coeziune.

Specificul Programelor de cooperare teritorială europeană presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine (în cadrul cooperării transfrontaliere), cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic (în cadrul cooperării transnaționale), precum și cu regiuni din orice stat membru al UE (în cadrul cooperării inter-regionale), prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante.

Ca regulă generală, rata de co-finanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Instrumentului de Asistență pentru Preaderare (IPA) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Beneficiarii eligibili sunt, în general, autorități publice locale și regionale, ONG-uri, universități și institute de cercetare din zona de graniță (pentru programele de cooperare trans-frontalieră) și de la nivelul întregului teritoriu (pentru programele de cooperare transnațională și interregională).

M.D.R.T. gestionează toate cele 11 programe de cooperare teritorială la care participă România în perioada 2007-2013, având astfel acces la un buget total de 1,586 miliarde euro. Pentru fiecare dintre programele de cooperare teritorială europeană există un buget unic, constituit din contribuțiile tuturor statelor participante în cadrul acestor programe.

Principalele programe de cooperare teritorială:

Programul EPSON 2013:

Pentru perioada 2007 – 2013 bugetul Programului EPSON a fost de 45,38 milioane Euro.

Scopul Programului ESPON 2013 este de a sprijini formularea politicii care vizează coeziunea și dezvoltarea durabilă a teritoriului european prin (1) furnizarea de informații, statistici, analize și scenarii comparabile privind dinamica teritoriului, precum și prin (2) evidențierea capitalului teritoriului și potențialului de dezvoltare a regiunilor și teritoriilor de dimensiuni mai mari, contribuind, astfel, la creșterea competitivității, intensificarea cooperării teritoriale și dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului european.

Programul de Cooperare Transnatională Sud Estul Europei

Pentru perioada 2007 - 2013 bugetul Programului de Cooperare Transnatională SEE

a fost de 245,11 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Sprijinirea inovării și antreprenoriatului;
- Protecția și îmbunătățirea mediului inconjurător;
- Îmbunătățirea accesibilității;
- Dezvoltarea sinegiilor ale zonelor cu potențial.

Programul Operational INTERREG IV C

Pentru perioada 2007 - 2013 bugetul PO INTERREG IV C a fost de 405,09 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Inovarea și economia cunoașterii: Inovarea, certetarea și dezvoltarea tehnologică; antreprenoriatul și IMM-urile; societatea informațională; ocuparea forței de muncă, capitalul uman și educație;
- Mediul și prevenirea riscurilor: managementul apei, deșeurilor, energia și transportul public, patrimoniul cultural și peisajul.

Programul de Opeational INTERACT 2007-2013

Bugetul PO INTERACT 2007-2013 a fost de 40,04 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Dezvoltarea și livrarea serviciilor;
- Asistența tehnică;

g) Granturi

Programul de finanțare MATRA

MATRA este un program de finantare al Ministerului de Afaceri Externe din Olanda compus dintr-o gama larga de componente ce sprijina procesul de transformare sociala ce are loc in Europa Centrala si de Est. Unul din componentele programului MATRA este Programul de Granturi Mici acordate de Ambasada (Matra Small Embassy Projects Programme) cunoscut si sub denumirea de Matra-KAP.

Matra-KAP este un program implementat prin intermediul Ambasadei Regatului Tarilor de Jos la Bucuresti.

Beneficiari in cadrul acestui program sunt organizatii neguvernamentale cu personalitate juridica stabilita in Romania, autoritati publice locale, institutii si agentii.

Activitatile ce pot fi finantate in cadrul programului MATRA trebuie sa poata fi incluse in cadrul uneia sau mai multora din urmatoarele sectoare: legislatie si justitie, administratie publica/ordine publica, informatii publice/media, drepturile omului/minoritati, protectia mediului, intarirea capacitatii ONG-urilor, politici sociale si de ocupare a fortei de munca, sanatate, educatie, cultura, bunastare si dezvoltarea de politici in vederea asigurarii de locuinte.

Suma maxima care se acorda pentru finantarea unui proiect in cadrul acestui program este de EURO 15,000. Beneficiarul sprijinului acordat trebuie sa contribuie financiar si/sau in natura la implementarea proiectului. Durata de implementare a proiectului nu poate depasi 12 luni.

➤ **Mecanismul Financiar SEE 2009-2014 (Granturile SSE)**

Acordul între Uniunea Europeană și Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein), pentru Mecanismul Financiar SEE 2009-2014 cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2009-2014, a fost semnat în anul 2010..

Mecanismul Financiar SEE 2009 – 2014 (denumit si Granturile SSE) își propune să contribuie la reducerea disparităților economice și sociale din Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor de cooperare între Statele Donatoare și statele beneficiare prin intermediul sectoarelor prioritare propuse.

Prin acest mecanism, România urmează să beneficieze de o asistență financiară totală de 190.75 milioane Euro.

Aplicanti eligibili:

- Autoritati locale si nationale;
- ONG-uri si organizatii ale societatii civile;
- Companii private si publice, parteneriate public/privat;
- Institutii de invatamant si de cercetare;

- Studentii si personalul didactic;

Mecanismul Financiar SEE (Granturile SEE) 2009-2014 sprijină proiecte în următoarele 14 domenii de finanțare:

- Biodiversitate și serviciile ecosistemelor - 15 milioane Euro
- Monitorizarea mediului și planificare și control integrate – 8,18 milioane Euro
- Reducerea utilizării de substanțe periculoase – 10 milioane Euro
- Eficiența energetică – 8 milioane Euro
- Energie regenerabilă – 8 milioane Euro
- Adaptarea la schimbările climatice – 5 milioane Euro
- Sectorul maritim – 15 milioane Euro
- Societatea civilă – 30 milioane Euro (Fondul pentru ONG-uri)
- Copii și tineri în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și promovarea incluziunii sociale – 22 milioane Euro
- Promovarea egalității între sexe și a echilibrului între viața profesională și cea personală – 4.52 milioane Euro
- Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural – 14 milioane Euro
- Promovarea diversității în cultura și arte în cadrul patrimoniului cultural european – 6.82 milioane Euro
- Cercetare în cadrul sectoarelor prioritare – 20 milioane Euro
- Fondul de burse – 4 milioane Euro

Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 (Granturi Norvegiene)

La data de 28 iulie 2010, a fost semnat Acordul între Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei pentru Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2009-2014.

Obiectivele generale ale granturilor norvegiene sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Prin acest mecanism, România urmează să beneficieze de o asistență financiară totală de 115,20 milioane Euro.

Domenii finanțate prin Granturile Norvegiene 2009-2014

- Captarea și stocarea carbonului
- Inovare industrială pe baze ecologice

- Munca decenta si dialog tripartit
- Consolidarea capacitatii si cooperarea institutionala intre institutiile publice, autoritatile locale si regionale din Romania si cele din Norvegia
- Initiative privind sanatatea publica
- Violenta domestica si violenta bazata pe deosebirea de sex
- Cooperare Schengen si combaterea criminalitatii transfrontaliere si a crimei organizate, inclusiv a traficului de persoane si a grupurilor criminale itinerante
- Consolidarea capacitatii in cadrul sistemului judiciar si a cooperarii
- Servicii corectionale, inclusiv sanctiuni non-privative de libertate

h) Institutii financiare interne si international

Banca Europeană de Investitii (BEI)

BEI imprumută până la 50% din valoarea unui proiect si cofinantează investitiile impreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstructie si Dezvoltare).

Banca Mondială sau Banca Internatională de Reconstructie si Dezvoltare (BIRD)

BIRD s-a dedicat exclusiv ajutorării pe termen lung a țărilor intarziate. BIRD oferă imprumuturi si ajutoare dezvoltării țărilor cu venituri mijlocii si mici. Banca Mondială se oferă ca un mijloc de finantare independent pentru completarea finantărilor necesare si nu pentru substituirea finantărilor nationale.

Banci locale

Majoritatea bancilor au in portofoliu programe de finanțare pentru proiectele cu componenta fonduri europene:

BRD - EUROBRD

BRD le oferă beneficiarilor de fonduri europene post-aderare suport specializat pe intreaga durată de pregatire, aprobare și implementare a proiectelor, prin programul dedicat EUROBRD.

Programul EUROBRD include, fara insa a se limita doar la aceste modalitati de sprijin:

- Solutii de finantare, adaptate necesitatilor clientilor si potentialilor clienti
- Consultanta financiara pentru identificarea structurii optime de finantare
- Consiliere in ceea ce priveste incadrarea ideii/proiectului in cadrul Programelor Operationale sau al Programului National de Dezvoltare Rurala

- Indrumare, in functie de tipul proiectului, catre firme de consultanta specializate pentru redactarea planului de afaceri, a studiului de fezabilitate si a cererii de finantare.

BCR – Credite pentru co-finantarea/pre-finantarea proiectelor implementate cu fonduri europene

Creditele de investiții se pot acorda atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile aprobate în cadrul proiectului cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul proiectului, în condițiile prevăzute de reglementările interne BCR privind activitatea de creditare.

Beneficiari eligibili: clienți persoane juridice, autorități publice locale, asociații familiale și persoane fizice autorizate, clienți care implementează proiecte cu finanțare din fonduri europene post aderare. Sunt admiși la creditare și clienții start-up care își încep activitatea printr-o investiție în cadrul unui proiect dezvoltat cu finanțare din fonduri europene post aderare.

Alte banci ce ofera solutii de finantare sunt: Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, Bancpost, Unicredit Tirioc Bank, Banca Romaneasca.

i) Alte surse de finantare (ambasade, fundatii, organizatii)

Mai multe ambasade cu misiune in Romania (Olanda, Canada, Elvetia, Danemarca) ofera o serie de finantări pentru domenii, cum ar fi ingrijirea copiilor, dezvoltare socială si implicarea societății civile in deciziile administratiei locale.

Principalele organizatii neguvernamentale străine care colaborează cu institutiile si organizatiile romanesti in diferite sectoare de activitate sunt Agentia Elvetiană pentru Dezvoltare si Cooperare, Fundatia Charles Stewart Mott (SUA), Alianta pentru initiative voluntare si dezvoltare Allavida (Anglia).

Fundatii care pot finanta diverse initiative ale institutiilor publice sau ale societății civile sunt: Fundatia Principesa Margareta, Fundatia Vodafone, Fundatia Dinu Patriciu, Fundatia Dan Voiculescu, Fundatia Soros, Fundatia Bill si Melinda Gates, Fundatia NESST.

Bibliografie:

- Dicționar de administrație publică, Ed. Economică, Parlagi A., București, 2004*
- Dezvoltare economică – O modalitate strategică pentru administrația publică locală, Don Morrison, ICMA*
- Rolul coeziunii sociale în dezvoltarea durabilă a satelor de munte, Teza de doctorat, București 2009, Schiopu Madalina*
- Reforme naționale pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii la orizontul anului 2020, DAE, București 2011*
- EUROPA 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, COM, Bruxelles, 2010*
- Elemente ale unui cadru strategic comun 2014 – 2020, Bruxelles, 2011*
- Politica de coeziune Investiții în creștere economică și ocuparea forței de muncă, COM, Luxemburg, 2011*
- Un buget pentru Europa 2020 - Partea a II-a, COM, Bruxelles, 2010*
- Ajustare tehnică a cadrului financiar pentru 2014 în funcție de evoluțiile VNB, COM 928 Final, Bruxelles, 2013*
- Programul de convergență România 2013-2016, Guvernul României, București, 2013*
- România în cifre 2013, INS, București, 2013*
- Statistica teritorială 2013, INS, București*
- Coordonate majore ale procesului de programare a fondurilor europene pentru perioada 2014-2020, CIAP, 2012*
- Acordul de parteneriat propus pentru România pentru perioada de programare 2014-2020, MFE, București, 2013*
- Analiza socio-economică a spațiului rural românesc, MADR, București, 2013*
- Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020 – draft, versiune noiembrie 2013, MADR, București*
- Strategia de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020 – draft, versiune septembrie 2013, ADR Sud-Vest Oltenia, Craiova*
- Strategia de dezvoltare economic-socială a județului Valcea, 2009-2013, ADR Sud-Vest Oltenia, Craiova*
- Monografia orașului Ocnele Mari*
- Monografia Alegerea de June*
- Situații financiare contabile ale Primăriei*
- P.U.G. – Oraș Ocnele Mari*
- Bugetele locale planificate participativ, Asociația Pro Democratia, București 2008*
- Acordul de parteneriat propus pentru România pentru perioada de programare 2014-2020, Draft Februarie 2014*
- Programul Național de Dezvoltare Rurală Draft Februarie 2014*
- Documentele consultative pentru programele operaționale 2014-2020 (Programele Operaționale 2014-2020 – versiune martie 2014)*
- Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2009-2014*

